

WAT GEBEURT ER ALS DE PATIËNT NIET IN STAAT IS ZIJN RECHTEN UIT TE OEFENEN?

Wie is niet in staat om zijn rechten uit te oefenen?

1. De **minderjarige** (of de meerderjarige onder het wettelijk statuut van **verlengd minderjarige**), die volgens het oordeel van de zorgverlener niet in staat is tot een redelijke beoordeling van zijn belangen
2. De **meerderjarige** die volgens de zorgverlener **feitelijk** niet in staat is om zijn wil te uiten (vb. in geval van dementie of coma) of de meerderjarige onder het wettelijk statuut van **onbekwaamverklarde** die volgens het oordeel van de zorgverlener niet in staat is tot een redelijke beoordeling van zijn belangen.

Indien de patiënt niet in staat is zijn patiëntenrechten zelf uit te oefenen, is de vertegenwoordiger de persoon die de rechten van de patiënt uitoefent in naam van deze laatste. De patiënt wordt zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

INFORMATIE VOOR OUDERS OF VOOGDEN VAN MINDERJARIGE JONGEREN

Wij proberen u en uw kind met de beste zorgen te omringen. Toch kan het zijn dat uw verwachtingen niet altijd worden beantwoord en dat u een vraag, probleem of klacht hebt.

Ouders (vader, moeder) of voogden van **minderjarige** patiënten hebben het recht om klachten te formuleren in verband met de uitoefening van de patiëntenrechten van hun kind bij de bevoegde ombudsfunctie. Bespreek in eerste instantie uw klacht op de afdeling. Indien u vindt dat uw klacht onvoldoende behandeld is, dan zijn er twee mogelijkheden. Indien u wenst, kan u bij de interne klachtendienst van het ziekenhuis terecht. Daarnaast kan u met uw klacht ook terecht bij de externe ombudsdienst. Dit is een onafhankelijke dienst. Meer informatie hierover vindt u in de brochure "Wet Rechten van de patiënt - In een goede relatie weet je wat je aan elkaar hebt" (infozuil onthaal) of via www.patientrights.be. De minderjarige kan zijn rechten evenwel geheel of gedeeltelijk ook op zelfstandige wijze uitoefenen, indien de zorgverlener oordeelt dat hij in staat is zijn belangen op redelijke wijze te beoordelen.

Indien uw kind het statuut van **verlengde minderjarigheid** heeft, geldt eveneens dat de uitoefening van de patiëntenrechten toebehoort aan de ouders of voogd(en) en kan u bijgevolg in geval van klachten eveneens beroep doen op de interne en externe ombudsdienst.

INFORMATIE VOOR BETROKKENEN INDIEN DE MEERDERJARIGE PATIËNT NIET IN STAAT IS ZIJN RECHTEN UIT TE OEFENEN

Vanaf 1 juni 2014 bestaat er nog maar één globale beschermingsstatus in de Belgische wetgeving, waarbij men vertrekt vanuit het principe dat kwetsbare personen **hun rechten zoveel mogelijk zelf moeten kunnen uitoefenen. Wanneer iemand onbekwaam wordt verklaard, kan hij dus alsnog zijn patiëntenrechten zelfstandig uitoefenen** indien de zorgverlener oordeelt dat hij in staat is zijn belangen op redelijke wijze te beoordelen. De patiënt kan zich dan laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

Indien de meerderjarige patiënt **niet in staat is om zijn rechten uit te oefenen**, omdat hij feitelijk wilsonbekwaam is (vb. dementie of coma) of omdat hij daar door de zorgverlener niet toe in staat wordt geacht, kan de wettelijke vertegenwoordiger van de patiënt zijn patiëntenrechten behartigen.

1. De vertrouwenspersoon

Elke patiënt die nog in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen, heeft het recht zich te daarbij te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, onder andere bij het neerleggen van een klacht bij de ombudsdienst. Een vertrouwenspersoon is een familielid, een vriend of elke andere persoon die door de patiënt aangewezen wordt om hem bij te staan.

2. De vertegenwoordiger

De vertegenwoordiger van de patiënt is de persoon die in een schriftelijk mandaat door de meerderjarige patiënt als vertegenwoordiger aangewezen werd, toen de patiënt nog in staat was zijn rechten uit te oefenen. Het aanwijzen van een vertegenwoordiger kan gebeuren aan de hand van een formulier dat door de Federale commissie "Rechten van de patiënt" werd opgesteld (formulier en meer

info op www.patientrights.be, alsook achteraan in de brochure "Wet Rechten van de patiënt - In een goede relatie weet je wat je aan elkaar hebt" - infozuil onthaal). Daarmee verleent de patiënt zijn vertegenwoordiger het recht hem te vertegenwoordigen indien en zolang hij zelf niet in staat is om beslissingen te nemen over de aan hem te verstrekken gezondheidszorgen en niet in staat is zijn rechten als patiënt uit te oefenen. De patiënt zorgt ervoor dat de zorgverlener op de hoogte is van het mandaat (vb. het mandaat aan het patiëntendossier laten toevoegen).

3. De bewindvoerder

Indien er na machtiging door de vrederechter een bewindvoerder werd aangewezen, dan is deze bevoegd om de patiënt te vertegenwoordigen bij het uitoefenen van zijn patiëntenrechten. Dit geldt voor zover en zolang de patiënt volgens de zorgverlener zelf niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

4. De partner, kinderen of familie van de patiënt

Indien de patiënt geen door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger is en er ook geen bewindvoerder betrokken is, worden de rechten van de patiënt in vervangende volgorde uitgeoefend door de samenwonende echtgeno(o)t(e) of partner, een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige zus of broer.

5. De zorgverlener

In geval van conflict onder meerdere mogelijke vertegenwoordigers van hetzelfde niveau, of bij ontbreken van een vertegenwoordiger, behartigt de zorgverlener de belangen van de patiënt in overleg met het multidisciplinaire team.

Elk van de voornoemde personen, die de meerderjarige patiënt vertegenwoordigen bij het uitoefenen van zijn patiëntenrechten indien deze daar zelf niet toe in staat is, kunnen een klacht indienen bij de ombudsdienst. Bespreek eerst uw klacht op de afdeling. Indien u vindt dat uw klacht onvoldoende behandeld is, dan zijn er twee mogelijkheden. Indien u wenst, kan u bij de interne klachtendienst van het ziekenhuis terecht. Daarnaast kan u met uw klacht ook terecht bij de externe ombudsdienst. Dit is een onafhankelijke dienst. Meer informatie hierover vindt u in de folder "Wet Rechten van de patiënt - In een goede relatie weet je wat je aan elkaar hebt" (infozuil onthaal) of via www.patientrights.be.

CONTACTPERSONEN

Interne ombudsdienst

Muriel Tilmant

Tel. 016 80.78.99

Wanneer u dit nummer belt, hoort u een antwoordapparaat. U spreekt uw voornaam & naam in, waarna u vertelt waar we u kunnen bereiken (afdeling of telefoonnummer). De klachtendienst contacteert u dan één van de volgende werkdagen.

e-mail:

klachtentienen@azt.broedersvanliefde.be

Externe ombudsdienst

Kris Bruyninckx

Tel. 0497 47 70 66

Kris Bruyninckx

per brief

Er is een brievenbus aan het onthaal van het ziekenhuis en op een aantal afdelingen. Deze worden wekelijks gelicht.

of

Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg
Vlaams-Brabant
Groenweg 151/7 - 3001 Heverlee

e-mail:

vlabo@ombudsfunctieggz.be

rechtstreeks:

de ombudspersoon is elke vrijdag aanwezig in het ziekenhuis van 12.30 u. tot 13.30 u. in de spreekkamer aan het onthaal.